

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2022/058 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Volte 2C, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 9 augustus 2022 een klaagschrift, gedateerd op 8 augustus 2022, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

De klacht richt zich volgens het klaagschrift tegen de bepaling in de huisregels van De Woenselse Poort inhoudende dat klager geen bezoek op zijn kamer mag ontvangen.

Klager heeft zich laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon.

De klachtencommissie ontving op 23 augustus 2022 een verweerschrift, gedateerd op 2 maart 2022, van mevrouw XXXX, hierna te noemen verweerster. De klachtencommissie gaat ervan uit dat de datum op het verweerschrift een verschrijving is.

Verweerster heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 25 augustus 2022. Klager en verweerster waren aanwezig. Mevrouw XXXX was aanwezig als patiëntvertrouwenspersoon van klager in verband met de afwezigheid van mevrouw XXXX.

De klachtencommissie heeft de klacht via een beeldschermverbinding behandeld. Bovengenoemde personen, alsmede de leden van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via beeldverbinding.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

- de bepaling in de huisregels van De Woenselse Poort inhoudende dat klager geen bezoek op zijn kamer mag ontvangen.

3. De feiten

Klager verblijft in GGzE op grond van artikel 14a Sr. Klager is opgenomen op de afdeling Volte 2C, onderdeel van De Woenselse Poort. De Woenselse Poort is integraal onderdeel van GGzE.

4. Standpunt van klager

Klager is het niet eens met de bepaling in de huisregels van De Woenselse Poort inhoudende dat hij geen bezoek op zijn kamer mag ontvangen. Hij ziet deze bepaling als een individuele beperking die niet via de huisregels opgelegd kan worden. Huisregels moeten algemeen van aard zijn. Hierdoor passen individuele beperkingen hier niet in thuis. Individuele beperkingen dienen volgens klager opgenomen te worden in het zorgplan.

Volgens klager is het een individuele beperking, omdat in de huisregels staat dat er een risicotaxatie plaatsvindt na de tweede zorgplanbespreking waarna het behandelteam toestemming aan de betrokkene kan geven om bezoek op de eigen kamer te mogen ontvangen. Een risicotaxatie is individueel bepaald, evenals een daarop volgende beslissing om al dan niet toestemming te

verlenen. Of klager toestemming krijgt om bezoek op zijn kamer te ontvangen, hangt af van zijn individuele situatie.

Klager mag op dit moment zijn bezoek ontvangen in de multifunctionele ruimte. Volgens klager maakt het voor de ordelijke gang van zaken en de veiligheid geen verschil of bezoek in de multifunctionele ruimte of op zijn eigen kamer wordt ontvangen. De ordelijke gang van zaken en de veiligheid kunnen bijvoorbeeld ook gehandhaafd worden middels screening, tassencontrole en/of fouilleren van bezoek. Bij de mondelinge behandeling van de klacht bracht klager naar voren dat tijdens het bezoek altijd een medewerker van de verpleegafdeling aanwezig in de multifunctionele ruimte. Er wordt dan ook aan klager gevraagd of hij Nederlands wil spreken met zijn bezoek in plaats van Turks. De moeder van klager spreekt echter enkel Turks waardoor de communicatie in het Nederlands moeizaam verloopt. Klager vindt dat de bepaling in de huisregels, waarin het ontvangen van bezoek op de eigen kamer van klager beperkt wordt, hem beperkt in zijn recht op family life, zijn recht op privacy, waaronder het recht om zich terug te trekken met bezoek, het recht op bewegingsvrijheid en het recht op intimiteit en seksualiteit.

Gelet op bovenstaande is klager van mening dat de huisregels andere regels bevatten dan toegestaan. Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klacht gegrond te verklaren.

5. Standpunt van verweerder

Binnen De Woenselse Poort zijn per beveiligingsniveau huisregels conform de Wet verplichte ggz opgesteld. Op de afdeling van klager is bepaald dat voor beveiligingsniveau 3 geldt dat een cliënt bezoek mag ontvangen. Tevens is in de huisregels vastgelegd binnen welk tijdspad en op welke locaties het bezoek kan plaatsvinden. Met betrekking tot het bezoek op eigen kamer staat beschreven dat een cliënt tijdens zijn tweede zorgplanbespreking een verzoek kan indienen over het ontvangen van bezoek op zijn/haar eigen kamer. De bevoegdheid om bezoek op eigen kamer toe te staan is discretionair, waardoor het aan de instelling is om met het verzoek in te stemmen.

Verweester is van mening dat zij gelet op de proportionaliteit, subsidiariteit, veiligheid en doelmatigheid correct handelt. Volgens de Wet verplichte ggz is de instelling verplicht om huisregels op te stellen die de ordelijke gang van zaken regelt voor de doelgroep die er verblijft. Verweester geeft aan dat klager niet voor niets op beveiligingsniveau 3 is geplaatst, waardoor de huisregels voor dit niveau gelden. Daarnaast wordt klager in de overige mogelijkheden tot het ontvangen van bezoek niet beperkt. Hij kan het bezoek ontvangen in de multifunctionele ruimte of een daarvoor aangegeven andere ruimte. Bezoeken worden begeleid door een medewerker van de verpleegafdeling om in de gaten te houden of het veilig is. De medewerker houdt onder andere in de gaten of er geen verboden voorwerpen meegenomen worden en overhandigd worden aan cliënten.

Ten aanzien van de opmerking van klager dat een medewerker van de afdeling aanwezig is in de multifunctionele ruimte wanneer klager daar bezoek ontvangt, merkt verweester op dat dat in haar ogen is toegestaan omdat dat in de huisregels is opgenomen.

Verweester verzoekt de klachtencommissie om de klacht ongegrond te verklaren.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

Klager verblijft in GGzE op grond van artikel 14a Sr. Deze bepaling richt zich op een voorwaardelijke veroordeling. Klager heeft kennelijk aangegeven dat hij aan de gestelde voorwaarden wil voldoen. Klager verblijft daarom met zijn instemming in GGzE, maar wel gezien moet worden als een forensische patiënt in de zin van artikel 1.1 Wet forensische zorg. Dat betekent dat klager beschouwd moet worden als een persoon met een strafrechtelijke titel als bedoeld in artikel 9:1 lid 2 onder a Wvvgz. In dit artikel wordt bepaald dat de artikelen 8:14, 8:15 en 9:9 Wvvgz gelden voor deze personen. Ook wordt daar bepaald dat hoofdstuk 10 van overeenkomstige toepassing is op beslissingen ingevolge de artikelen 8:14, 8:15 en 9:9 Wvvgz.

Klager kan derhalve op grond van artikel 10:3 onder k Wvvgz een klacht indienen bij de klachtencommissie over de nakoming van een verplichting of over een beslissing op grond van artikel 8:15 Wvvgz, die gaat over de huisregels.

De klachtencommissie is derhalve bevoegd om de klacht van klager in behandeling te nemen en te beoordelen.

7. De beoordeling van de klachten

De klacht van klager richt zich op de geldende huisregels op de afdeling Volte 2C, inhoudende dat cliënten geen bezoek mogen ontvangen op hun eigen kamer.

Klager vindt dat deze huisregels in strijd zijn met artikel 8:15 lid 1 en lid 2 Wvvgz. Uit deze bepalingen volgt dat huisregels algemeen van aard moeten zijn. Dat is in de ogen van klager niet het geval met de betreffende huisregels. Klager vindt dat het verbod om bezoek op de eigen kamer te mogen ontvangen een op de persoon gerichte beperking is die niet in de huisregels, maar in het zorgplan van een patiënt moet worden opgenomen. Verder betwijfelt klager of het voor de ordelijke gang van zaken en de veiligheid binnen de afdeling verschil maakt of bezoek in de multifunctionele ruimte dan wel in een andere aangewezen ruimte mag worden ontvangen, of in de eigen kamer. De in de huisregels opgenomen beperking ten aanzien van het ontvangen van bezoek is daarom niet noodzakelijk.

De beperking is volgens klager ook niet proportioneel. Door niet de mogelijkheid te hebben om bezoek in zijn eigen kamer te ontvangen, wordt klager beperkt in zijn recht op family life, zijn recht op privacy, waaronder het recht om zich terug te trekken met bezoek, het recht op bewegingsvrijheid en het recht op intimiteit en seksualiteit. De beperkingen die de huisregels op deze punten opleggen staan niet in verhouding tot de ernst van de schending van deze grondrechten van klager.

De huisregels van de afdeling Volte 2C over het ontvangen van bezoek en de plaats waar het bezoek kan worden ontvangen, zoals die bekend zijn bij de klachtencommissie, luiden als volgt:

“Bezoek komt onder begeleiding de kliniek binnen en wordt begeleid naar de verblijfsafdeling. U kunt het bezoek ontvangen in de multifunctionele ruimte of een daarvoor aangegeven ruimte.

Tijdens de tweede zorgovereenkomstbespreking vindt een risicotaxatie plaats, waarna het behandelteam u kan toestaan om uw bezoek op uw eigen kamer te ontvangen. Daarbij dient er geen overlast veroorzaakt te worden. Als het behandelteam op enig moment van oordeel is dat het ontvangen van bezoek op uw eigen kamer tot een onverantwoord risico leidt, dan kan het behandelteam besluiten om de toestemming om bezoek op uw eigen kamer te ontvangen weer in te trekken.”

Klager heeft gelijk omtrent zijn standpunt dat huisregels algemeen van aard moeten zijn en dat op de persoon gerichte beperkingen niet thuishoren in de huisregels, maar moeten worden opgenomen in het zorgplan van de cliënt (zie ook: HR 19 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1282, ro 3.6.2). In de ogen van de klachtencommissie betekent “algemeen” dat de huisregels voor iedereen op wie de huisregels van toepassing zijn op dezelfde manier worden toegepast.

De klachtencommissie leest in de tekst van de huisregels niet dat de regel ten aanzien van het ontvangen van bezoek niet bij alle cliënten op dezelfde manier kunnen worden toegepast. De hoofdregel is immers voor iedere cliënt dat bezoek alleen maar mag worden ontvangen in de multifunctionele ruimte of een andere daartoe aangewezen ruimte. Ook de verruiming van de plaats waar een cliënt bezoek kan ontvangen, geldt voor alle cliënten. De klachtencommissie ziet in de huisregels dus geen op de persoon gerichte beperkingen.

Dat het uiteindelijk mogelijk is om bezoek op de eigen kamer te ontvangen is in de ogen van de klachtencommissie een, overigens wel op de persoon gerichte, uitbreiding van het recht om bezoek

te mogen ontvangen. Om die uitbreiding verantwoord te kunnen verlenen, heeft De Woenselse Poort in de huisregels voor beveiligingsniveau 3 een vaste procedure beschreven. Deze procedure past bij het nemen van een verantwoorde beslissing om het recht op het ontvangen van bezoek te verruimen. Daarmee doen de huisregels recht aan het uitgangspunt dat een recht niet verder beperkt moet worden dan noodzakelijk is voor de ordelijke gang van zaken en de veiligheid binnen de accommodatie.

De klachtencommissie is daarom van oordeel dat de huisregels die voor de afdeling Volte 2C gelden ten aanzien van het ontvangen van bezoek geen op de persoon gerichte beperking bevatten, maar een voor alle in de afdeling verblijvende cliënten gelijkelijk geldende regeling is. De klachtencommissie acht de klacht daarom reeds ongegrond.

De klachtencommissie zal niettemin ingaan op enkele andere kanttekening die klager maakt bij de huisregels dat de cliënten van de afdeling Volte 2C geen bezoek op de eigen kamer mogen ontvangen.

Klager vindt dat door niet de mogelijkheid te hebben om bezoek in zijn eigen kamer te ontvangen wordt klager beperkt in zijn recht op family life, zijn recht op privacy, waaronder het recht om zich terug te trekken met bezoek, het recht op bewegingsvrijheid en het recht op intimiteit en seksualiteit. Klager verwijst hierbij naar artikel 8 EVRM. Uit het bepaalde in dit artikel volgt dat iedereen recht heeft op de eerbiediging van zijn privéleven en familie- en gezinsleven ('private and familylife') en dat inmenging daarin van enig openbaar gezag slechts is toegestaan voor zover dat bij wet is voorzien en noodzakelijk is in een democratische samenleving (zie ook: Gerechtshof Amsterdam 25 september 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:3621).

Op grond van een aantal bepalingen in de Wvvgz is het mogelijk om beperkingen aan te brengen in het privéleven van een cliënt en in diens familie- en gezinsleven. Een van deze bepalingen is artikel 8:15 Wvvgz, dat gaat over de huisregels.

De doelgroep waarvoor de huisregels van de afdeling Volte 2C zijn opgesteld, is de groep cliënten voor wie beveiligingsniveau 3 geldt. Deze groep cliënten is de meest risicovolle groep cliënten, die recent zijn opgenomen en die met een forensische titel in De Woenselse Poort verblijven. De behandelaars zullen vaak nog niet bekend zijn met de cliënten en met hun problematiek. Behandelaars en begeleiders zijn dus ook niet bekend met de personen die bij een cliënt op bezoek komen en met de eventuele risico's die de bezoekers kunnen vormen. De klachtencommissie vindt het dan ook in de rede liggen dat, zeker in het begin van het verblijf van een cliënt in de afdeling Volte 2C, door de instelling de nodige voorzichtigheid ten aanzien van het ontvangen van bezoek in acht wordt genomen. Deze voorzichtigheid brengt inderdaad een beperking van het privéleven en van het familie- en gezinsleven van de in de afdeling Volte 2C verblijvende cliënten met zich mee.

De klachtencommissie meent echter dat de huisregels aan de cliënten nog voldoende ruimte bieden om een privéleven en een familie- en gezinsleven te leiden. De klachtencommissie vindt de huisregels die voor de cliënten van de afdeling Volte 2C gelden in dat opzicht niet te ver gaan en passen binnen de kaders van artikel 8:15 Wvvgz, waarin staat aangegeven dat de zorgaanbieder huisregels opstelt voor de ordelijke gang van zaken en de veiligheid, passend bij de doelgroep, in de accommodatie. Dat betekent dat de klachtencommissie ook van oordeel is dat de huisregels op het punt van het ontvangen van bezoek niet te beperkend zijn ten aanzien van de mogelijkheid om zich terug te trekken met bezoek. Ook het recht op bewegingsvrijheid van de cliënten wordt niet onnodig beperkt door de huisregels.

Het is de klachtencommissie bekend dat het formuleren van de huisregels van De Woenselse Poort geruime tijd heeft gevergd. Dat kwam doordat met vele partijen binnen de organisatie, waaronder de cliëntenraad, over de concept-huisregels is gesproken. Ook is bij externe deskundigen advies ingewonnen. De klachtencommissie heeft om die reden geen aanleiding om te veronderstellen dat de voor de afdeling Volte 2C geldende huisregels, waaronder de regel over het ontvangen van bezoek, niet voldoen aan de Wvvgz.

Alles overziende is de klachtencommissie daarom van oordeel dat de argumenten die klager aanvoert om te onderbouwen dat de huisregels van de afdeling Volte 2C ten aanzien van het ontzeggen van de mogelijkheid van het ontvangen van bezoek op de eigen kamer onvoldoende zijn om de klacht gegrond te verklaren.

Tenslotte wil de klachtencommissie ingaan op de opmerking die klager maakte bij de mondelinge behandeling van de klacht. Klager bracht naar voren dat bij het ontvangen van bezoek in de multifunctionele ruimte een medewerker van de afdeling aanwezig is en meeluistert naar hetgeen wordt besproken. Daarbij wordt dan tevens het verzoek gedaan om Nederlands te spreken, een taal die de moeder van klager niet goed machtig is. Volgens verweerster bieden de huisregels de mogelijkheid om dit, wat zij noemde begeleid bezoek, op te leggen. De klachtencommissie kan in de huisregels die haar bekend zijn niet lezen dat begeleid bezoek kan worden opgelegd in het kader van de huisregels. Als aan een cliënt verdere beperkingen moeten worden opgelegd in het ontvangen van bezoek dan op grond van de huisregels mogelijk is, dan zal daar een afzonderlijke beslissing op grond van artikel 9:9 lid 1 Wvggz aan ten grondslag moeten liggen. Als de afdelingsleiding van oordeel is dat “begeleid bezoek” als algemene regel voor alle cliënten van de afdeling Volte 2C moet gelden, dan zullen de huisregels beargumenteerd, waarbij acht wordt geslagen op de Wvggz en ook artikel 8 EVRM, op dit punt moeten worden aangepast.

8. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over:

- de bepaling in de huisregels van De Woenselse Poort inhoudende dat klager geen bezoek op zijn kamer mag ontvangen; **ongegrond**.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 25 augustus 2022 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en de heer XXXX, lid, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, plaatsvervangend secretaris.